

**PROGRAM MEĐUPREDMETNIH I
INTERDISCIPLINARNIH SADRŽAJA
GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA OD I.
DO VIII. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE**

Učiteljsko vijeće

Koprivnica, 2. rujna 2014.

**mr. Sanja Prelogović
OŠ "Đuro Ester", Koprivnica**

Izvedbeni Školski program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja, OŠ “Đuro Ester” Koprivnica

Koraci u izradi Izvedbenog školskog programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja.

- 1. Upoznati se s Programom međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (Narodne novine br. 104/14 od 28. kolovoza 2014.) Program je dostupan na mrežnim stranicama: www.mzos.hr , www.azoo.hr**

2. Podijeliti se u stručna vijeća s ciljem izrade *Izvedbenog školskog programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO-a za godišnji plan i program rada školske ustanove.*

Izvedbeni školski program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO-a integrira se:

- u nastavni plan i program,**
- u školski kurikulum na načelu racionalizacije, integracije i korelacije**

- 3. Zajednički planirati i programirati ishode i teme građanskog odgoja i obrazovanja pronalaženjem i usklađivanjem međupredmetnih poveznica u pojedinim predmetima (nastavnim jedinicama) te izvanučioničkim aktivnostima**
- 4. Tijekom godine provoditi kratkoročno (mjesečno) međupredmetno planiranje i programiranje ishoda Građanskog odgoja i obrazovanja**
- 5. Jednom mjesečno na satu razrednika razgovarati s učenicima o njihovim postignućima iz Građanskog odgoja i obrazovanja kroz razne predmete**

Plan integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja (ishoda) GOO-a u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti

Međupredmetno RN (15 sati) - u sklopu svih predmeta: Hrvatski jezik, Likovna kultura, Glazbena kultura, strani jezici, Matematika, Priroda i društvo, Tjelesna i zdravstvena kultura, Vjeronauk, programi stručnih suradnika

Međupredmetno PN (20 sati) – u sklopu svih predmeta: Hrvatski jezik, strani jezik, Matematika, Informatika, Tehnička kultura, Priroda, Biologija, Kemija, Fizika, Povijest, Geografija, Vjeronauk, Likovna kultura, Glazbena kultura, Tjelesna i zdravstvena kultura, programi stručnih suradnika.

Navedeni broj sati ne znači povećanje broja sati, nego integriranje i koreliranje sadržaja sa ciljem istodobnog razvijanja i predmetne i građanske kompetencije

Plan integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja (ishoda) GOO-a u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti

- **Sat razrednika** – navedeni broj sati uključuje teme predviđene planom sata razrednika i Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi ([NN 87/08](#), [86/09](#), [92/10](#), [105/10](#), [90/11](#), [5/12](#), [16/12](#), [86/12](#), [126/12](#), [94/13](#)) - izbori za predsjednika razreda i vijeće učenika, donošenje razrednih pravila, komunikacijske vještine i razumijevanje razreda i škole kao zajednice učenika i nastavnika i uređene na načelima poštovanja dostojanstva svake osobe i zajedničkog rada na dobrobit svih (10/5 sati)

Plan integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja (ishoda) GOO-a u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti

- **Izvanučioničke aktivnosti** - ostvaruju se suradnjom škole i lokalne zajednice. U njih trebaju biti uključeni svi učenici prema njihovim interesima i mogućnostima škole. Oblici uključivanja mogu biti različiti: na razini cijele škole, pojedinog razreda ili skupine učenika. Obuhvaćaju *istraživačke aktivnosti* (npr. projekt građanin, zaštita potrošača), *volonterske aktivnosti* (npr. pomoć starijim mještanima, osobama s posebnim potrebama, djeci koja žive u siromaštvu), *organizacijske aktivnosti* (npr. obilježavanje posebnih tematskih dana), *proizvodno-inovativne aktivnosti* (npr. zaštita okoliša, rad u školskoj zadruzi i/ili zajednici tehničke kulture) i druge srodne projekte i aktivnosti (10 sati)

Vođenje dokumentacije za praćenje i vrednovanje postignuća učenika u GOO

IMENIK UČENIKA

- Postignuća učenika upisuju se u odgovarajuću rubriku u imeniku – GOO, a u rubriku zapažanja i bilježaka upisuje se vrsta aktivnosti prema elementima ocjenjivanja.
- U rubriku bilježaka u imeniku upisuju se samo ona zapažanja koja su učitelju u praćenju napredovanja učenika uočljiva, učeniku i roditelju razumljiva te koja učitelju mogu pomoći u konačnom vrednovanju postignuća učenika u GOO-u

DNEVNIK RADA

- Navesti nastavnu jedinicu prema planu i programu predmeta
- Označiti da je obrađena tema iz GOO

Vođenje dokumentacije za praćenje i vrednovanje postignuća učenika u GOO

RAZREDNA MAPA GOO-a

- *Izvedbeni školski program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO-a OŠ “Đuro Ester” Koprivnica (prema Programu međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (Narodne novine br. 104/14 od 28. kolovoza 2014.)*
- *program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja (ishoda) GOO-a za svoj razred*
- pripreme za izvođenje nastave – crvenom bojom jasno označeni dijelovi GOO-a i što treba učenik napisati u svoju mapu - bilježnicu
- najuspješnije uratke učenika, materijale vezano za izvannastavne aktivnosti i projekte i sl.

Vođenje dokumentacije za praćenje i vrednovanje postignuća učenika u GOO

Učenička mapa osobnog razvoja u GOO-u

- učenik upisuje u kojima je projektima i aktivnostima sudjelovao, što je tijekom godine izradio u vezi GOO – osobna zapažanja, bilješke, osvrti na naučeno, nove ideje i rješenja do kojih je došao, koje su mu vrijednosti važne i s kojim se teškoćama susretao
- prilaže priznanja, zahvalnice, potvrde o sudjelovanju u natjecanjima, smotrama, volontiranju, o završenim tečajevima: tečaj pružanja prve pomoći, škola tehničke kulture, škola stranih jezika, škole u području umjetničkog izražavanja itd.

Međusobna pomoć nastavnika

- zajedničko planiranje
- predavanje kolega na školskim stručnim vijećima razredne i predmetne nastave,
- pokazivanje primjera iz prakse na sjednicama Učiteljskog vijeća,
- razmjenjivanje priprema,
- uključivanje nastavnika škole kao predavača na ŽSV,
- mrežna stranica škole (literatura, metode prikladne za GOO, pamtilica, pripreme...)

Moto OŠ „Đuro Ester”

*ŠKOLA I RODITELJI
ZAJEDNO U RAZVOJU
UČENIKA KOJI NE
MORA BITI ODLIČAN
UČENIK, ALI MOŽE
POSTATI ODLIČAN
ČOVJEK*

Dostupna literatura za GOO

- - Agencija za odgoj i obrazovanje (2011). **Bijela knjiga o međukulturnom dijalogu „Živjeti zajedno jednaki u dostojanstvu“** (prijevod). Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. www.azoo.hr
- - Agencija za odgoj i obrazovanje (2010). **Modul osnove demokracije: Vlast, pravda, odgovornost, privatnost**. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. www.azoo.hr
- - Čačić, Lj. (ur.) (2001). **Humane vrednote - odgoj za humanost: Priručnik za učitelje i radni materijali za učenike**. Zagreb: Hrvatski Crveni križ. www.azoo.hr , www.hck.hr
- - **Istražujemo dječja prava** (2007): Rolf Golob, Peter Krapf, Knjiga V, Vijeće Europe www.azoo.hr
- - Krizmanić, M., Kušec, M., Dobranović, M., Marušić, A., Sabol, J. (2012). **Bontončić ili kako svima biti prijatelj**. Zagreb: Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida.
- - Lončarić Jelačić, N. (ur.) (2011). **Pravedni medvjedići uče o pravednosti, Priručnik o osnovama demokracije**. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. www.azoo.hr
- - Lončarić Jelačić, N. (ur.) (2007). **Projekt građanin: Priručnik za nastavnike**. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. www.azoo.hr
- - Lončarić Jelačić, N. (ur.) (2009). **Zaštita potrošača: Priručnik za učitelje (OŠ), udžbenik za učenike**. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. www.azoo.hr

Dostupna literatura za GOO

- ▶ - Maleš, D., Ivanka S. (ur.) (2003). ***Mi poznajemo i živimo svoja prava : priručnik za odgoj i obrazovanje o pravima djeteta u osnovnoj školi.*** Zagreb: Školska knjiga.
- ▶ - Nuždić, S., Petrić, A., Turk, M., Vudrić, N. (2008). ***Neću biti rob(a)2.*** Zagreb: Hrvatski Crveni križ.
- ▶ - ***Odgoj i obrazovanje za demokraciju*** (2010): materijali za učenike o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava. Ur. Rolf Gollob, Peter Krapf, Wiltrud Weidinger; Vijeće Europe, Volume 1 www.azoo.hr
- ▶ - ***Odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava*** (2007). Ur. Rolf Gollob, Peter Krapf, Wiltrud Weidinger; Knjiga V. Vijeće Europe.
- ▶ - Pavanić, S., Bajt I. (2008). ***Mišica Milica.*** Zagreb: Hrvatski crveni križ.
- ▶ - Spajić-Vrkaš,V., Stričević, I., Maleš, D., Matijević, M. (2004). ***Poučavati prava i slobode: Priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu.*** Zagreb: IOC za ljudska prava, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (prvi dio – Uvod u ljudska prava i obrazovanje za ljudska prava / drugi dio – Program obrazovanja za ljudska prava u razrednoj nastavi)
- ▶ - Uzelac, M. (2008). ***Za Svemire: Radionica miroljubivog rješavanja sukoba za osnovnu i srednju školu.*** Zagreb: Mali korak - Centar za kulturu mira i nenasilja.
- ▶ - ***Živjeti u demokraciji CoE*** (2010). Odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava, izvedbeno planiranje nastavnih cjelina, Knjiga III

HVALA VAM NA PAŽNJI !

